

Наталія СТРАТУЛАТ,
orcid.org/0000-0001-7738-4311
кандидат філологічних наук, доцент,
професор кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ
(Київ, Україна) stratulat_natala@ua.fm

Ірина ГАЛДЕЦЬКА,
orcid.org/0000-0003-3400-4539
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ
(Київ, Україна) igaldetska@ukr.net

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛЕКСИКИ ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ В ЗАКОНІ УКРАЇНИ «ПРО НАЦІОНАЛЬНУ ПОЛІЦІЮ»

Статтю присвячено аналізу лексичних одиниць іншомовного походження як складників сучасного правового тексту. Окреслено, що запозичення на сьогодні активно входять до складу лексики, що забезпечує мову права. Увагу приділено дослідженню лексем, що мають запозичені мотиваційні основи у процесі творення іменників, які функціонують в Законі України «Про Національну поліцію». Визначено, що в зазначеному нормативно-правовому акті чималу частину з-поміж аналізованого лексико-граматичного класу іменників займають одиниці іншомовного походження, утворені від дієслівних основ шляхом суфіксації. Зокрема, активним в межах суфіксального способу творення іменників встановлено словотворчий формант **-аці-** (**я**), який слугував появі низці нових субстантивів, що становлять значний пласт лексики зазначеного вище Закону. Зауважено, що серед іменникових одиниць, які мають іншомовне походження, у тексті наявні ті, що разом з прикметниковими, дієслівними та прислівниковими лексемами утворюють у межах досліджуваного нормативно-правового акта словотвірні гнізда. Крім того, у контексті дослідження семантичних відношень в аналізованій лексиці простежено випадки синонімічних та антонімічних зв'язків, що свідчить про системний характер лексики, що забезпечує тексти правової галузі. На підставі здійсненого аналізу з'ясовано, що морфемно-запозичення, які мотивували виникнення віддієслівних іменників на позначення процесів, явищ, дій та ін., мігрували через посередництво різних мов. Найбільшу групу лексики становлять іменники, що походять із латинської мови, менша група представлена іменниковими одиницями, що мають походження з французької мови. Порівняно невеликою кількістю представлені слова, мотивовані основами середньолатинського походження. Досліджуваний мовний матеріал дав підстави стверджувати, що однією із тенденцій мови сучасного законодавства є функціонування лексики іншомовного походження, що відображає реалії сьогодення і забезпечує регламентацію правових приписів.

Ключові слова: іменники, суфіксація, твірна основа, словотворчий формант, запозичення, правовий текст, мова права.

Natalia STRATULAT,

orcid.org/0000-0001-7738-4311

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor;
Professor at the Legal Linguistics Department
National Academy of Internal Affairs
(Kyiv, Ukraine) stratulat_natala@ua.fm**Iryna HALDETSKA,**

orcid.org/0000-0003-3400-4539

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor;
Professor at the Legal Linguistics Department
National Academy of Internal Affairs
(Kyiv, Ukraine) igaldetska@ukr.net

FUNCTIONING OF VOCABULARY OF FOREIGN ORIGIN IN THE LAW OF UKRAINE “ON THE NATIONAL POLICE”

The article is devoted to the analysis of lexical units of foreign origin as components of a modern legal text. It is indicated that today borrowed words are actively included in the vocabulary that provides the language of law. Attention is paid to the study of lexemes that have borrowed motivational bases in the process of forming nouns that function in the Law of Ukraine “On the National Police”. It has been determined that in the specified normative legal act, most of the analyzed lexical and grammatical class of nouns is occupied by units of foreign origin, formed from verbal stems by suffixation. In particular, within the framework of the suffixal method of forming nouns, the derivational formant –аці– (я) was established to be active, which served the emergence of a number of new substantives that make up a significant layer of the vocabulary of the above Law. It is noted that among the nouns of foreign origin in the text there are those that, together with adjectives, verbal and adverbial lexemes, form word-formation nests within the limits of the normative legal act under study. In addition, in the context of the study of semantic relations in the analyzed lexicon, cases of synonymous and antonymic connections are traced, which indicates the systemic nature of the lexicon, which provides the texts of the legal branch. Based on the analysis, it was found that borrowing morphemes, which motivated the emergence of verbal nouns to designate processes, phenomena, actions, etc., migrated through different languages. The largest group of vocabulary is made up of nouns originating from the Latin language; a smaller group is represented by noun units that have the origin of the French language. A relatively small number of words are motivated by the basics of Middle Latin origin. The studied linguistic material gave grounds to assert that one of the trends in the language of modern legislation is the functioning of vocabulary of a foreign origin, reflecting real realities and ensuring the regulation of legal prescriptions.

Key words: nouns, suffixation, basis, derivational formant, borrowed words, legal text, language of law.

Постановка проблеми. Лексичний фонд, що обслуговує юридичну сферу, зокрема зафіксований в нормативно-правових текстах, завжди був і продовжує бути найважливішим засобом передачі інформації, яка, зі свого боку, у будь-яких концептуальних підходах залишається основним матеріалом формування та функціонування права, а також «передана від суспільства нормотворчому органу (мовою сучасності – державі) як джерело правотворчості й, навпаки, від держави суспільству – як інструмент його врегулювання» (Балинська, 2013: 9). З огляду на те, що «Право, будучи повністю побудованим за допомогою мовних сигналів (здебільшого письмових, текстових), є частиною нашого соціонормативного доквілля» (Балинська, 2013: 18), законодавець при створенні тексту документа використовує ті словесні форми, які яскраво й влучно відображають сучасну дійсність.

На сьогодні у мові законодавчих актів дедалі частіше спостерігаємо лексику іншомовного

походження, оскільки, за словами Л. Симоненко, практично жодна мова не може обійтися власними ресурсами, зокрема термінологічними. Будь-яка з них завжди послуговувалася лексичними та словотворчими засобами високорозвинених літературних мов, переважно класичних (Симоненко, 2018: 41). Незважаючи на те, що слова іншомовного походження в усі часи були одним із джерел поповнення мови закону, останнім часом, у межах українського лексикону процеси запозичення значно активізувалися (що є однією із тенденцій функціонування мови права й системи української мови загалом) і, у свою чергу, потребують відповідного дослідження.

Аналіз досліджень. Розуміння мовної специфіки правового тексту, зокрема її лексикону в аспекті його походження, завжди привертало увагу дослідників, як галузі права, так і лінгвістики. Так, теоретичні аспекти дослідження законодавчої лексики – природу, класифікацію, кодифікацію та унормування й закріплення

в лексикографічних джерелах одиниць мови права – висвітлено у розвідках таких науковців, як Н. Артикуца (Артикуца, 2004), О. Балинська (Балинська, 2013), С. Кравченко (Кравченко, 2000), Ю. Прадід (Прадід, 2002), Л. Симоненко (Симоненко, 2018), А. Токарська (Токарська, 2011) та ін. У практичному плані вивчення словесних знаків правового тексту також знаходимо низку праць. Наприклад, Н. Шеремета (Шеремета, 2013) розглядає семантичну і граматичну структури запозичень, що функціонують в мові права; Ю. Молоткіна (Молоткіна, 2021) вивчає функціонально-стильову диференціацію запозичень правової сфери на сучасному етапі розвитку мови; М. Клочко (Клочко, 2009) описує джерела походження та способи творення лексичних одиниць, що репрезентовані в правничих тестах. Крім того, багатоаспектний аналіз законодавчих текстів різних галузей права став об'єктом дослідження сучасників. Зокрема, у праці І. Царьової та Р. Южеки (Царьова, Южека, 2020) можемо ознайомитися з вивченням іншомовних одиниць, що функціонують у Кримінальному кодексі України; П. Луньо (Луньо, 2013) досліджує питання запозичень в українській термінології конституційного права; Р. Савонюк (Савонюк, 2004) у своїй праці «Щодо термінів і понять Кримінально-процесуального кодексу України» схарактеризовує основні риси юридичної терміносистеми відповідної галузі української мови як репрезентанта напрямів розвитку відповідної субмови.

Незважаючи на низку досліджень, присвячених функціонуванню запозичених одиниць в текстах права, питання дослідження специфіки та розвитку мови законодавства на лексичному рівні, зокрема функціонування іншомовної лексики в законодавчих текстах, лишається **актуальним**, особливо в період, коли з'являються нові нормативно-правові акти, що відображають суспільну реальність в правовому полі.

Метою статті є аналіз функціонування лексичних одиниць іншомовного походження в правовому тексті. Реалізація поставленої мети передбачає вирішення **таких завдань**: виокремити у межах мовного матеріалу Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII слова іншомовного походження; з-поміж досліджуваної лексики, що у своєму складі має іншомовні елементи, визначити іменникові одиниці; встановити продуктивний спосіб творення іменників та з'ясувати активну словотвірну модель, а також дієвість залученого до деривації словотворчого форманта; схарактеризувати словотвірні гнізда, що утворюють слова, які

мають запозичені мотиваційні основи; визначити наявні семантичні відношення аналізованих одиниць; описати іменникові лексеми з огляду на їх походження (мову-позичальника), при цьому виявити найактивнішу групу.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що найбільша кількість лексичного фонду іншомовного походження виникає шляхом словотвору. Оскільки в нашому дослідженні розглядатимемо слова іншомовного походження, що виникли в процесі деривації і функціонують в Законі України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII, варто визначити способи, словотвірні моделі та засоби утворення аналізованих одиниць.

З огляду на те, що запозичення, на думку науковців, – це «звук, морфема, слово або його окреме значення, фразеологізм, його конкретна конструкція, перенесені з однієї мови в іншу» (Енциклопедія, 2004: 194), у дослідженні будемо використовувати цей термін саме в зазначеній інтерпретації, і скористаємося ним при аналізі мовного матеріалу Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII.

У вивченні лексики іншомовного походження безпосередню увагу зосередимо на описі суфіксальних запозичень, яких у тексті аналізованого Закону – найбільше. Як зазначають дослідники, суфіксація є одним з найпоширеніших способів творення як загальноновживаних слів, так і термінологічної лексики. Суфікси як словотвірчі форманти «виконують функцію ономаціологічного базису, відносячи похідні до тієї чи іншої поняттєвої категорії й експліцитно відображаючи категоріальні зв'язки понять певної галузі» (Тур, 2010: 45).

Розглянемо утворення іншомовного походження на позначення опредметнених дії та процесу. Науковці наголошують, що на сьогодні поряд із власномовними суфіксами на позначення дій та процесів успішно конкурують іншомовні суфікси, зокрема –ацій- (а) (-цій- (а)), які, на думку О. Тур, «активізувалися в термінотворенні й менше використовуються в загальній мові» (Тур, 2010: 46), що й підтверджує мовний матеріал аналізованого нормативного акта.

Вивчення лексичних одиниць у правовому тексті, що є об'єктом нашого дослідження, дозволило виявити продуктивну модель суфіксації іменників: «основа дієслова (іншомовного походження) + суфікс –аці- (я)». Результатом дії цієї моделі є, наприклад, такі іменникові одиниці, утворенні від дієслів за допомогою відповідної суфіксальної морфеми: *атестувати* → *атестація*, *диспансе-*

ризувати → **диспансеризація**, *ідентифікувати* → **ідентифікація**; *компенсувати* → **компенсація**, *ліквідувати* → **ліквідація** та ін.

Звернімо увагу, що аналізована словотвірна модель містить в складі (крім запозиченої твірної основи) також іншомовний суфіксальний формант. Морфема **-аці (я)** має латинське походження, і вживається у творенні віддієслівних іменників жіночого роду на позначення дії, процесу або результату дії (Полнога, 2009: 478). Отже, у нашому випадку спостерігаємо у творенні слова наявність двох запозичених морфем – основу та суфікс – які слугували появі іменникових одиниць за власними законами та правилами системи українського словотвору.

Ілюструють результат дії дериваційних процесів лексичні одиниці, що утворилися у вищезначений спосіб, які активно функціонують в аналізованому Законі: **декларація** «Особа, яка бажає взяти участь у конкурсі, подає у визначеному порядку до поліцейської комісії такі документи: ... 5) **декларацію**, визначену Законом України «Про запобігання корупції»...» (п. 1 ст. 54); **координація** «Поліцейські можуть направлятися до міжнародних організацій, іноземних держав як представники поліції з метою забезпечення **координації** співробітництва...» (п. 2 ст. 4); **ідентифікація** «Поліція засобами інформаційно-комунікаційної системи наповнює та підтримує в актуальному стані реєстри та бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, стосовно ... викрадених номерних речей, цінностей та іншого майна, які мають характерні ознаки для **ідентифікації**...» (п. 1 ст. 26); **спеціалізація** «Післядипломна освіта поліцейських здійснюється на загальних засадах, визначених Законом України «Про вищу освіту», з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, і складається з: 1) **спеціалізації**...» (п. 1 ст. 71) та ін.

Наголосимо, що словотворчій активності цієї аналізованої моделі слугувала в системі української мови, зокрема мови права як її різновиду, тенденція до «словотворчої аналогії на фоні словотворчих співвідносних зв'язків між основними і похідними словами» (Ковалик, 1961: 16). Це сприяло, зі свого боку, появі низки віддієслівних іменникових одиниць.

Крім того, звернімо увагу на те, що одиниці іншомовного походження мають значний словотвірний потенціал, утворюючи словотвірні гнізда (Симоненко, 2018: 42). У межах аналізованої лексики в Законі України «Про Національну поліцію» зустрічаємо такі приклади, де іменникові одиниці

(в межах нормативно-правового акта) входять, відповідно до відношення словотвірної мотивації, до групи слів, об'єднаних змістовою і матеріальною спільністю.

Переважно текст Закону демонструє словотвірні гнізда з такими наявними елементами, як іменник та прикметник: **адміністрація** та **адміністративний**; **атестація** та **атестаційний**; **інформація** та **інформаційний**; **кваліфікація** та **кваліфікаційний**; **компенсація** та **компенсаційний**; **комунікація** та **комунікаційний**; іменник та дієслово: **координація** та **координуватися**; **ліквідація** та **ліквідувати**; **реалізація** та **реалізувати**; **фіксація** та **фіксувати**. Крім того, зустрічаємо поодинокі випадки словотвірних гнізд, що мають у своєму складі такі частини мови, як іменник та дієприкметник у значенні прикметника: **спеціалізація** та **спеціалізований**; іменник, прикметник та дієслово: **ідентифікація**, **ідентифікаційний** та **ідентифікувати**; іменник, прикметник, дієслово та прислівник: **організація**, **організований**, **організовувати** та **організаційно**. Це, зі свого боку, свідчить про системну організацію української мови: як тільки новий іншомовний елемент потрапляє в мову-позичальника, то одразу починає «вибудовувати» різні можливі варіанти щодо лексико-граматичних класів, форм слів, використовуючи потенціал мови та задіюючи при цьому процеси словотворення.

На системний характер мови вказують й інші особливості досліджуваних словесних знаків: варто уваги те, що в межах віддієслівних іменникових одиниць спостерігаємо явище синонімії та антонімії. Так, для прикладу, синонімічні відношення характерні для пари іменників **атестація / кваліфікація**, де слово **атестація** у своїй семантичній структурі має два значення: 1. «Дія за значенням **атестувати**»; 2. «Характеристика фахових знань та ділових якостей службовця; відгук, висновок про кого-, що-небудь», при цьому лексему **атестувати** Словник української мови в 20-ти томах тлумачить як «Давати кому-, чому-небудь атестацію (у 2 знач.), характеристику». Семантику ж лексеми **кваліфікація** інтерпретовано у зазначеній лексикографічній праці як 1. «Дія за значенням **кваліфікувати**», 2. «Ступінь придатності, підготовленості до якого-небудь виду праці, діяльності», 3. «Фах, професія, спеціальність», де **кваліфікувати**, зі свого боку, має значення 1. «Оцінювати, визначати якість чого-небудь; характеризувати предмет, відносити його до певної групи, певного класу, розряду і т. ін.», 2. «Визначати ступінь придатності, підготовленості до якого-небудь виду праці». Як бачимо, у

семантиці цих двох слів – **атестація** і **кваліфікація** – є спільні смислові компоненти ‘визначати ступінь придатності, давати характеристику’, ‘рівень фахових знань’, що дозволяє їм перебувати в одному синонімічному ряді. Відповідну семантичну подібність можемо побачити, власне, в ілюстраціях тексту Закону, які яскраво демонструють семантичні відношення цих аналізованих лексем: «*Переміщення поліцейських здійснюється ... на рівнозначні посади ... з меншим обсягом роботи з урахуванням професійних і особистих якостей – на підставі висновку атестації*» (п. 1 ст. 65), а також «*Переважне право на залишення на службі в поліції при реорганізації надається поліцейським з більш високими кваліфікацією та досягненнями у службовій діяльності*» (п. 5 ст. 68).

Щодо антонімічних відношень, характерних для досліджуваних одиниць, – спостерігаємо це явище в такій парі: **організація** / **ліквідація**. Значення лексеми **організація** інтерпретовано в Словнику української мови як 1. «Дія за значенням організувати, організовувати і організуватися, організовуватися», де **організовувати** Словник тлумачить як «Створювати, засновувати що-небудь, залучаючи до цього інших, спираючись на них», а також 2. «Здійснювати певні заходи громадського значення, розробляючи їх підготовку і проведення». Натомість **ліквідація** має протилежне семантичне оформлення, зафіксоване в лексикографічній праці: 1. «Припинення діяльності (закладу, підприємства, установи і т. ін.)»; 2. «Припинення існування, знищення чого-небудь». Яскраво ілюструють антонімічні відношення цієї семантичної пари такі приклади: «*Порядок, організацію та терміни проведення професійного навчання визначає Міністерство внутрішніх справ України*» (п. 2 ст. 72), «*Керівник поліції ... вносить Міністру внутрішніх справ України пропозиції про утворення територіальних органів поліції ... , а також щодо їх ліквідації*» (пп. 20 п. 1 ст. 22). Як бачимо, для лексики іншомовного походження на позначення дій та процесів характерні відповідні семантичні зв'язки.

Варто також розглянути, з яких мов, або за посередництвом яких мов, відбулося проникнення в українську мову, зокрема в її функціональний стиль – мову права, іншомовних елементів – запозичень, які слугували появі одиниць із значенням опредметненої дії. З огляду на походження твірних основ аналіз мовного матеріалу показав, що морфеми-запозичення, які мотивували виникнення віддієслівних іменників на позначення процесів, явищ, дій та ін., мігрували через різні мови. Запо-

зичення в українську мову завжди потрапляли, як правило, безпосередньо з класичних мов, за посередництвом інших (Симоненко, 2018: 41).

Так, аналіз показав, що найбільша кількість одиниць на позначення дій та процесів мають латинське походження. Прикладом слугує ціла низка словесних знаків, зафіксованих в Законі: **адміністрація** [< лат. – administration < administro – прислугую, допомагаю] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 26); **атестація** [< лат. attestation – свідоцтво, підтвердження] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 80); **декларація** [< лат. deklaratio – прояв, вислів < deklaro – заявляю, оповіщаю] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 204); **диспансеризація** [франц. dispensaire < лат. dispensare – роздавати, розподіляти] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 228); **інспекція** [лат. inspection – огляд, розслідування < inspicio – оглядаю, стежу, придивляюся] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 307); **компенсація** [< лат. compensation – винагорода, урівноваження] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 368); **комунікація** [< лат. communication – зв'язок] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 370); **координація** [< ко... і лат. ordinatio – погодження, узгодження] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 382) та ін.

Менша група представлена іменниковими одиницями, що мають походження з французької мови: **експлуатація** [< франц. exploitation < exploiter – використовувати, працювати] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 255); **інформація** [< франц. information < informo – надаю форму, створюю уявлення про щось, зображую] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 314); **фіксація** [< франц. fixation – закріплення, установлення] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 711); **реорганізація** [< re... і франц. organization – організація] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 593) та ін.

Порівняно невеликою кількістю представлені слова, мотивовані основами середньолатинського походження: **ідентифікація** [< середньолат. identifico – ототожнюю] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 292); **кваліфікація** [< середньолат. qualificare < лат. qualis – який, якої якості і ...фікація] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 346); **ліквідація** [< середньолат. liquidatio – закінчення справи < liquidus – вільний від боргів] (Сучасний словник іншомовних слів, 2006: 413).

Висновки. Аналіз мовного матеріалу Закону України «Про Національну поліцію» показав, що текст документа містить низку віддієслівних іменникових лексем, які мають запозичені

основи. Установлено, що продуктивним способом творення іменників іншомовного походження є суфіксація, де активність виявила словотворча морфема **–аци (я)**, і слугувала появі іменників на позначення дій і процесів за такою словотвірною моделлю: «основа дієслова (іншомовного походження) + суфікс **–аци (я)**». Визначено, що одиниці іншомовного походження мають значний словотвірний потенціал, утворюючи словотвірні гнізда, які функціонують в нормативному документі. З'ясовано, що для досліджуваних одиниць характерні синонімічні та антонімічні відношення. З огляду на похо-

дження слів виявлено, що іменникові одиниці поділяються на три групи, де найбільшу кількість становлять іменники, мотивовані основами латинського походження, меншою групою представлені іменникові утворення, що виникли внаслідок запозичень з французької мови, невеликою кількістю репрезентовані слова, які в своєму складі мають елементи середньолатинської мови. Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що одним із напрямів мови закону на сьогодні є активне функціонування словесних знаків іншомовного походження для реалізації і регламентації правових норм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артикуца Н. В. Мова права і юридична термінологія : навчальний посібник. Київ : Стилос, 2004. 277 с.
2. Балинська О. М. Семіотика права : монографія. Львів : ЛьвДУВС, 2013. 416 с.
3. Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 р. (редакція від 15.06.2022) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення 27.09.2022).
4. Ключко М. Джерела походження та способи творення юридичних термінів України. *Вісник Академії правових наук України*. 2009. № 4. С. 223–231.
5. Ковалик І. І. Вчення про словотвір. Львів : Видавництво Львівського університету, 1961. Випуск 2. 54 с.
6. Кравченко С. П. Мова як фактор правотворення та законотворення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Одеська національна юридична академія. Одеса, 2000. 20 с.
7. Луцько П. Є. Запозичення в українській термінології конституційного права. *Наукові праці: науково-методичний журнал*. Миколаїв, 2013. Випуск 211. С. 55–60.
8. Молоткіна Ю. О. Функціонально-стильова диференціація новітніх запозичень у сучасній українській мові : дис. ... д-ра філософії в галузі гуманітарних наук зі спеціальності 035 Філологія / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль; Переяслав, 2021. 285 с.
9. Полнога Л. М. Словник українських морфем : понад 45000. Київ : Довіра, 2009. 554 с.
10. Прадід Ю. Ф. Теорія і практика тлумачення значення термінів у законодавчому акті. *Культура народів Причорномор'я*, 2002. № 32. С. 113–115.
11. Савонюк Р. Щодо термінів і понять Кримінально-процесуального кодексу України. *Право України*. 2004. № 2. С. 99–101.
12. Симоненко Л. О. Українське термінознавство кінця ХХ – початку ХХІ ст.: стан і перспективи розвитку. *Мовознавство*, 2018. № 3. С. 39–47.
13. Словник української мови : в 20-ти томах (1–11 томи). URL : <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=57199&page=1822>. (дата звернення 27.09.2022).
14. Сучасний словник іншомовних слів: близько 20 тисяч слів і словосполучень / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; укладачі: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк; відповідний редактор Г. П. Півторак. Київ : Довіра, 2006, 789 с.
15. Ткаченко О. Б. Запозичення. Українська мова : Енциклопедія / редкол. В. М. Русанівський. Київ : Українська енциклопедія, 2004. С. 194–195.
16. Токарська А. С. Комунікативна природа права і правової комунікації. *Філософські та методологічні проблеми права*, 2011. № 1. С. 32–39.
17. Тур О. Потенціал суфіксального способу творення термінів землеустрою та кадастру. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2010. № 675. С. 45–49.
18. Царьова І., Южека Р. Термінологія іншомовних слів у Кримінальному кодексі України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Юридичні науки)*. Київ. 2020. Вип. 1 (112). С. 57–61.
19. Шеремета Н. Правничі термінологія української мови та процеси творення. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*, 2013. № 765. С. 120–123.

REFERENCES

1. Artykutsa N. V. Mova prava i yurydychna terminolohiia : navchalnyi posibnyk [The language of law and legal terminology: a textbook]. Kyiv : Stylos, 2004. 277 s. [in Ukrainian].
2. Balynska O. M. Semiotyka prava [Semiotics of law]: monohrafia. Lviv : LvDUVS, 2013. 416 s. [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy "Pro Natsionalnu politsiiu" [Law of Ukraine "On the National Police"] vid 2 lypnia 2015 r. (redaktsiia vid 15.06.2022) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (data zvernennia 27.09.2022) [in Ukrainian].
4. Klochko M. Dzherela pokhodzhennia ta sposoby tvorennia yurydychnykh terminiv Ukrainy [Sources of origin and methods of creation of legal terms of Ukraine]. Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy. 2009. № 4. S. 223–231 [in Ukrainian].

5. Kovalyk I. I. Vchennia pro slovotvir [The doctrine of word formation]. Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoho universytetu, 1961. Vypusk 2. 54 s. [in Ukrainian].
6. Kravchenko S. P. Mova yak faktor pravotvorenna ta zakonotvorenna [Language as a factor in law-making] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk / Odeska natsionalna yurydychna akademiia. Odesa, 2000. 20 s. [in Ukrainian].
7. Luno P. YE. Zapozychennia v ukrainskii terminolohii konstitutsiinoho prava [Borrowed words in the Ukrainian terminology of the Constitutional law]. Naukovi pratsi: naukovo-metodychnyy zhurnal. Mykolaiv, 2013. Vyp. 211. S. 55–60. [in Ukrainian].
8. Molotkina YU. O. Funktsionalno-stylova dyferentsiatsiia novitnikh zapozychen u suchasni ukrainskii movi [Functional-stylistic differentiation of the latest borrowed words in the modern Ukrainian language]: dys. ... d-ra filosofii v haluzi humanitarnykh nauk zi spetsialnosti 035 Filolohiia / Ternopilskyy nats. ped. un-t im. V. Hnatiuka. Ternopil ; Pereiaslav, 2021. 285 s. [in Ukrainian].
9. Poliuha L. M. Slovnyk ukrainskykh morfem : ponad 45000 [Dictionary of Ukrainian morphemes: over 45,000]. Kyiv : Dovira, 2009. 554 s. [in Ukrainian].
10. Pradid Yu. F. Teoriia i praktyka tlumachennia znachennia terminiv u zakonodavchomu akti [Theory and practice of interpreting the meaning of terms in a legislative act.]. Kultura narodov Prychernomor'ia, 2002. № 32. S. 113–115 [in Ukrainian].
11. Savoniuk R. Shchodo terminiv i poniat Kryminalno-protsesualnoho kodeksu Ukrainy [Regarding the terms and concepts of the Criminal Procedure Code of Ukraine]. Pravo Ukrainy. 2004. №2. S. 99–101. [in Ukrainian].
12. Symonenko L. O. Ukrainske terminoznavstvo kintsia XX – pochatku XXI st.: stan i perspektyvy rozvytku [Ukrainian terminology of the late 20 th – early 21 st centuries: state and prospects for development]. Movoznavstvo, 2018. № 3. S. 39–47 [in Ukrainian].
13. Slovnyk ukrainskoi movy : v 20-ty tomakh (1–11 tomy) [Dictionary of the Ukrainian language: in 20 volumes (volumes 1–11)]. URL :<https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=57199&page=1822>. (data zvernennia 27.09.2022) [in Ukrainian].
14. Suchasnyi slovnyk inshomovnykh sliv: blyzko 20 tysiach sliv i slovopoluchen [Modern dictionary of foreign words: about 20 thousand words and word combinations] / NAN Ukrainy, In-t movoznavstva im. O. O. Potebni; ukkladachi: O. I. Skopnenko, T. V. Tsybaliuk; vidpovidnyi redaktor H. P. Pivtorak. Kyiv : Dovira, 2006, 789 s. [in Ukrainian].
15. Tkachenko O. B. Zapozychennia. Ukrainska mova : Entsyklopediia [Borrowed words. Ukrainian language: Encyclopedia] / redkol. V. M. Rusanivskyyi. Kyiv : Ukrainska entsyklopediia, 2004. S. 194–195 [in Ukrainian].
16. Tokarska A. S. Komunikatyvna pryroda prava i pravovoi komunikatsii. Filosofski ta metodolohichni problemy prava [Communicative nature of law and legal communication. Philosophical and methodological problems of law], 2011. № 1. S. 32–39 [in Ukrainian].
17. Tur O. Potentsial sufiksialnoho sposobu tvorenna terminiv zemleustroi ta kadastru [The potential of the suffix method of creating land management and cadastre terms]. Visnyk Natsionalnoho universytetu “Lvivska politekhnik”. Seriia “Problemy ukrainskoi terminolohii”. Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2010. № 675. S. 45–49 [in Ukrainian].
18. Tsarova I., Yuzheka R. Terminolohiia inshomovnykh sliv u Kryminalnomu kodeksi Ukrainy [Terminology of foreign words in the Criminal Code of Ukraine]. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. (Yurydychni nauky). Kyiv. 2020. Vypusk. 1 (112). S. 57–61 [in Ukrainian].
19. Sheremeta N. Pravnycha terminolohiia ukrainskoi movy ta protsesy tvorenna [Legal terminology of the Ukrainian language and processes of creation.]. Visnyk Natsionalnoho universytetu “Lvivska politekhnik”. Seriia “Problemy ukrainskoi terminolohii”, 2013. № 765. S. 120–123 [in Ukrainian].